

Pedagogisch beleidsplan BSO Bolderburen en andere beleidsstukken

Vestiging Montis, Gemonde

Datum : Herzien januari 2022

Ontwikkeld door : Stichting voor Buitenschoolse Opvang Bolderburen
Postbus 47
5270 AA Sint-Michielsgestel
06-47134142

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. BSO Bolderburen	5
2. BSO voor ouders en kinderen	5
3. Directeur	5
I. Algemene uitgangspunten	6
1. Vrijtijdsbesteding	6
2. Groei en bloei	6
3. De basisgroep en leeftijdsindeling	7
4. Maximale grootte per basisgroep	8
5. Verloop middag	8
6. Verlaten van de basisgroep:	8
7. Wanneer wordt uw kind in meer dan één basisgroep geplaatst?	9
8. Uitzonderingsregel op kind-leidster ratio	9
8. Mentor 10	
II. De pedagogische uitgangspunten van BSO Bolderburen	11
1. Pedagogisch doel	11
2. De vier pedagogische uitgangspunten volgens Riksen-Walraven	11
1.Fysieke en emotionele veiligheid	11
Kinderen moeten zich fysiek en emotioneel veilig voelen bij BSO Bolderburen. Voor een optimale ontwikkeling van kinderen is dat veilige gevoel een van de voorwaarden. Een kind dat zich niet veilig voelt, trekt zich terug belangrijkste , durft niet te gaan ontdekken, gaat geen nieuwe contacten aan en kan dus niet profiteren van alle nieuwe kansen en uitdagingen die BSO Bolderburen biedt.	11
III. De dagelijkse praktijk bij BSO Bolderburen	15
1. Bso voor jonger en ouder kind	15
2. Werkwijze	16
3. Naschoolse opvang	16
4. Wenbeleid	16
5. Vakantie opvang	16
6. Spelen	16
7. Regels	17
8. Toegang ontzeggen	17
10. Geheimhouding	17
11. Vervoer	18
12. Afnemen van dagdelen	18
IV. De inrichting van de ruimte	19
1 Communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders	20
V. De leiding	21
1. Opleidingseisen	21
2. Een positieve grondhouding	21

3	Een goede organisatie	21
4.	Een goede relatie	21
5.	Samenwerking team	22
6.	Achterwacht regeling	22
VI. Wettelijke aansprakelijkheid bij BSO Bolderburen		23
1.	Aansprakelijkheid voor kinderen onder de 14 jaar	23
2.	Aansprakelijkheid voor personeel	23
3.	Aansprakelijkheid voor de BSO-organisatie	23
4.	Vervoer	23
5.	Weglopen	23
VII. Bagage en vaardigheden van de leiding bij BSO Bolderburen		25
1.	Competenties en basisvaardigheden	25
2.	Sollicitaties	25
3.	Zware verantwoordelijkheid	25
4.	Erkend leerbedrijf	25
VIII. De oudercommissie		28
BIJLAGE		30
Uitjesprotocol (Activiteiten bij derden)		31
1.	Doel	31
2.	Geldigheidsbereik	31
3.	Doelstelling	31
4.	Vorbereiding	31
5.	Begeleiding	31
6.	Vervoer	32
7.	Wat neem je mee	32
8.	Verantwoordelijkheden	32
9.	Algemene opmerkingen	32
Vervoersprotocol		33
1.	Doel	33
2.	Geldigheidsbereik	33
3.	Doelstelling	33
4.	Veiligheid en wijze van vervoer	33

“Soms dan word je echt niet goed
van dat je steeds wordt opgevoed
Vader, moeder niet zo zeiken
als ik treurig zit te kijken.
‘k Wil mijn downbui zelf verstouwen
en de reden voor mij houwen.
Die bemoeilust ga ik haten
want ik wil met rust gelaten
maar ze drammen zo lang door
dat het pijn doet aan mijn oor.” *

**Hans Dorrestein, De liedjes voor Kinderen*

Inleiding

De algemene opzet van BSO Bolderburen.

1. BSO Bolderburen

Stichting voor buitenschoolse opvang Bolderburen is sinds oktober 2000 werkzaam in de buitenschoolse opvang en heeft vier locaties voor opvang voor kinderen van de basisschool, te weten in Sint-Michielsgestel, Gemonde en twee in Den Dungen. Op alle vestigingen is sprake van een educatief cluster. De BSO in Gemonde bevindt zich in het kindcentrum Montis en de BSO in Sint Michielsgestel bevindt zich in kindcentrum De Ellips. Eén BSO in Den Dungen bevindt zich in kindcentrum De Immenkorf de andere BSO is gevestigd in kindcentrum De Wegwijzer. In het scouting gebouw in Sint Michielsgestel hebben we een outdoor BSO. De naam Bolderburen is ontleend aan de Zweedse kinderboekenreeks “De kinderen van Bolderburen” van Astrid Lindgren.

Het beleidsplan dat nu voor u ligt is van toepassing op onze vestiging in Sint-Michielsgestel in kindcentrum Montis.

De buitenschoolse opvang is toegankelijk voor iedereen, voor kinderen van de basisscholen uit de omgeving, uit diverse sociale milieus en uit alle lagen van de bevolking. De BSO is geopend op alle schooldagen, in de schoolvakanties en tijdens ADV-dagen, uitgezonderd de dagen tussen Kerstmis en Nieuwjaar en de vrijdag na Hemelvaart. De BSO is vanaf zeven uur 's morgens. De ophaaltijd van de kinderen is flexibel, de BSO sluit om 19.00 uur.

2. BSO voor ouders en kinderen

De stichting heeft als doel het aanbieden van kwalitatief goede kinderopvang voor kinderen van 4 tot 13 jaar, meestal omdat hun ouders aan het werk zijn. BSO is van huis uit een faciliteit ten dienste van de arbeidsmarkt. Dat staat de pedagogische betekenis van de BSO niet in de weg. BSO draagt bij aan een positieve ontwikkeling van het kind. Het belang van het kind staat voorop. Ouders kunnen met een gerust hart aan het werk gaan in de wetenschap, dat hun kind in goede handen is, op een plek waar het zich thuis voelt.

De BSO is bezig met kinderen en wie zich met kinderen bezig houdt, heeft een opvoedkundige taak. De BSO runt een mini-samenleving en moet dus net als de school, kinderen leren hoe ze met elkaar horen om te gaan en dat ze respect moeten hebben voor elkaar. Het pedagogisch beleidsplan van stichting BSO Bolderburen geeft richting aan het dagelijkse handelen van de leiding. Het stelt eisen aan de inrichting van de omgeving waarin het kind verkeert. Het regelt de relatie tussen ouders en leiding. De directeur is de eerst aangewezen persoon om te communiceren over de ontwikkeling en opvoeding van het kind. Gesprekken over het welbevinden van het kind, over de beste aanpak, over opmerkelijk gedrag, typeren de communicatie tussen BSO-leiding en ouders.

3. Directeur

Het bestuur van stichting BSO Bolderburen heeft diverse interne en externe taken gedelegeerd aan de directeur. Zij is verantwoordelijk voor de personele bezetting en de goede gang van zaken op de drie locaties, zij verzorgt de contacten met de ouders bij het aanmelden van kinderen en voert met hen nader overleg over het kind als daar aanleiding voor is. Zij onderhoudt het contact met de basisscholen en neemt deel aan de educatieve clustervorming

in Sint-Michielsgestel, Gemonde en Den Dungen. De directeur mag pedagogische steun vragen van experts die soms het ontwikkelingsproces van zorgkinderen begeleiden, dikwijls in samenwerking met basisscholen en jeugdhulpverlening. Overigens is dit laatste alleen mogelijk, indien de ouders daarmee uitdrukkelijk instemmen. Voorts zit zij het algemeen werkoverleg voor, waarin de dagelijkse praktijk steeds getoetst wordt aan doel en uitgangspunten van BSO Bolderburen. De directeur van BSO Bolderburen is ook lid van het bestuur.

I. Algemene uitgangspunten

1. *Vrijtijdsbesteding*

Buitenschoolse opvang wordt door Bolderburen gezien als vrijetijdsbesteding van kinderen en niet als verlengstuk van de school. Ontspanning en vrijheid staan dan ook centraal. Kinderen kunnen die vrijetijd zelf naar wens invullen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een passende sfeer, die een verlengstuk van de huiskamer thuis is. Zij spelen in op de wensen en interesses van de kinderen. Zij zitten niet passief op een stoel, maar bieden activiteiten aan, zowel aan de groep als aan het individuele kind, nu eens puur ontspannend of grappig, dan weer leerzaam. Zij geven ruimte aan het initiatief van kinderen, sluiten zich aan bij wat de kinderen bedenken of sturen hun activiteiten. Met name stimuleren zij dat kinderen op elkaar gericht zijn in plaats van op hun pedagogisch medewerker en dat ze met elkaar spelen. Bolderburen gaat uit van de gedachte, dat kinderen actief hun best doen om het voor ieder gezellig te maken en dat ieder kind daarbij zijn steentje bijdraagt. Een passieve en “consumptieve” afwachtende houding zal de leiding trachten om te buigen. Het vele spel- en speel materiaal van Bolderburen vormen daarbij een uitstekend hulpmiddel.

2. *Groei en bloei*

Een kind is continu in ontwikkeling. Het is in staat tot verdere ontplooiing en onderweg naar een steeds bredere horizon. Bolderburen werkt mee aan dit groei- en bloeiproces. Dit uitgangspunt vraagt om geschikte condities, waarbij de drie traditionele R's nog steeds goede diensten bewijzen: Rust, Reinheid en Regelmaat. Er moet een rustige, ordelijke en schone ruimte zijn. Orde en rust werken aanstekelijk en vormen de grondslag voor gestructureerd en aandachtig bezig zijn. Daarbij telt niet het resultaat, wel de aandacht en de inzet. Half werk, haastige en slordige activiteiten passen niet in onze pedagogische visie. Speelplekken worden netjes achtergelaten.

Als gouden regel geldt: alles draait om respect. De jeugd zal respectvol met elkaar omgaan en de leiding geeft het goede voorbeeld. Om dat aan te leren, moet een kind zich kunnen verplaatsen in een ander en een ander willen begrijpen of aanvoelen. De zwakkeren worden niet afgeschrikt, de sterkeren voelen zich aangesproken. De pedagogisch medewerkers geven aan ieder kind persoonlijke aandacht. Ze luisteren naar verhalen en nemen er de tijd voor. Pedagogisch medewerkers leven mee met belangrijke gebeurtenissen voor het kind zoals verjaardagen, ziekte in de familie en problemen op school. Ze ondersteunen kinderen die het op een of andere manier moeilijk hebben. Indien nodig wordt met ouders gesproken zodat er consensus bestaat in probleemsignalering en het opvangen daarvan. Van de kinderen en hun ouders vragen wij respect; voor de pedagogisch medewerkers, voor elkaar, voor de materialen. Bolderburen moet een plek zijn waar kinderen graag willen komen, waar ze houvast vinden en zichzelf kunnen zijn, waar ze kunnen groeien in sociale vaardigheden en

zelfstandigheid. Groei en bloei van kinderen is het uitgangspunt, respect voor elkaar, goede zorg voor spullen en een positieve uitstraling van BSO Bolderburen waar men hart heeft voor de kinderen.

3. De basisgroep en leeftijdsindeling

BSO Bolderburen in kindcentrum Montis verzorgt opvang van kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. De kinderen worden opgevangen in een grote leefruimte. Dat is de gemeenschappelijke hal, welke deels is ingericht als BSO. Naast de BSO ruimte hebben we een groot buitenterrein en een gymzaal tot onze beschikking.

Ieder kind dat Bolderburen bezoekt wordt in één vaste groep kinderen geplaatst. In deze groep begint het kind de opvangmiddag en drinken ze gezamenlijk water en eten ze een rijstwafel, peperkoek of eierkoek. Na dit startmoment gaan de kinderen gezamenlijk onder begeleiding buiten spelen of naar de gymzaal en wordt er gestart met activiteiten of vrij gespeeld. Rond 16.00 uur krijgen de kinderen fruit en worden de activiteiten vervolgd en vrij spel gespeeld. We bieden de kinderen dagelijks de mogelijkheid onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar de gymzaal te gaan.

Voor de buitenschoolse opvang wordt deze vaste groep kinderen een 'basisgroep' genoemd. Er mag tijdelijk afgeweken worden van deze basisgroep maar alleen met schriftelijke toestemming van de ouders kan (extra) opvang tijdelijk in een andere groep dan de basisgroep van het kind plaatsvinden. Op sommigen momenten kiest het locatiehoofd ervoor basisgroepen te hervormen. Bijvoorbeeld omdat er nieuwe kinderen bijkomen. Wanneer deze basisgroepen hervormt worden informeren we ouders per mail.

In kindcentrum Montis heeft BSO Bolderburen op maandag 2 basisgroepen en op dinsdag en donderdag zijn er drie basisgroepen. Op woensdag en vrijdag worden de kinderen opgevangen op onze locatie in Sint Michielsgestel.

Basisgroep 1 bestaat uit kinderen van de groepen 1, 2 en 3 van de basisschool. Deze kinderen gaan direct na het tafelmoment via de hoofdingang naar buiten om te spelen op de hele speelplaats (de poort van het kleuterterrein staat open). Basisgroep 2 en 3 zijn verticale groepen met kinderen uit 1 tot en met groep 7. Alle kinderen starten op in de BSO ruimte aan een vaste grote tafel.

U kunt meer lezen over de inrichting van de ruimtes in hoofdstuk IV.

4. Maximale grootte per basisgroep

- a. Basisgroep 1 mag bestaan uit maximaal 10 kinderen o.b.v. 1 pedagogisch medewerker;
- b. Basisgroep 2 mag bestaan uit maximaal 10 kinderen o.b.v. 1 pedagogisch medewerker;
- c. Basisgroep 3 mag bestaan uit maximaal 20 kinderen o.b.v. 2 pedagogisch medewerkers;

Op iedere BSO locatie is een werkwijze die ervoor zorgt dat kinderen en medewerkers weten en ervaren bij welke basisgroep zij horen. Uiteraard krijgen de kinderen de vrijheid om zelf keuzes te maken in het doen van activiteiten. De wijze waarop de basisgroep wordt samengesteld verschilt per locatie. Dit kan bijv. zijn op basis van de leeftijd van de kinderen, of op basis van het tijdstip dat de kinderen uit school komen.

5. Verloop middag

De naschoolse opvang start om 14.15 uur. Bij binnenkomst gaan de kinderen eerst handen wassen en gezamenlijk een rijstwafel, eierkoek of peperkoek eten en water drinken. Tijdens dit moment wordt er afgesproken welke activiteiten ze gaan doen. De pedagogisch medewerkers verzorgen een afwisselend activiteitenaanbod voor alle kinderen. Dit aanbod komt tot stand met inspraak van de kinderen. Er wordt aandacht besteed aan koken, techniek en creativiteit in de breedste zin van het woord. Van theater tot schilderen.

Natuurlijk spelen we graag en zo veel als mogelijk buiten. Kinderen kunnen voetballen, klimmen en rondrijden op skelters en steppen. Buiten spelen is voor kinderen een belangrijke dagelijkse activiteit. Kinderen krijgen de ruimte om te rennen, zich te verstoppen, te gillen en de wind, temperatuur en regen te voelen.

6. Verlaten van de basisgroep:

Kinderen mogen ten alle tijden de basisgroep verlaten m.u.v. drink- en eetmomenten. BSO Bolderburen hanteert een open deuren beleid waarbij de organisatie van activiteiten en de veiligheid gewaarborgd zijn. Het uitsluitend vervullen van de opvangfunctie is naar de visie van BSO Bolderburen niet voldoende, we willen dat kinderen met plezier naar de BSO komen (recreatiefunctie). Kinderen kunnen zich bij de BSO ontspannen, dingen doen die ze leuk vinden en vooral zelf kiezen welke activiteiten ze willen doen. De nadruk ligt op vrije tijd, waarbij een evenwicht is tussen vrij spelen en georganiseerde activiteiten. Wij stimuleren kinderen aan activiteiten deel te nemen, maar hieraan is geen verplichting verbonden.

Onze pedagogisch medewerkers zijn proactief in het begeleiden van kinderen, in het meespelen maar ook in het stellen van grenzen. Onze medewerkers hebben daarvoor allemaal een pedagogische opleiding genoten en houden middels cursussen en workshops hun pedagogische kennis op peil. De basisgroepen hebben ieder hun vaste pedagogisch medewerkers.

In situaties van een lagere bezetting op de groep kan er voor gekozen worden om (groepjes) kinderen buiten hun vaste basisgroep samen te voegen. In deze samengevoegde groep is er meer keus voor kinderen om samen te spelen en ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd of aan kinderen met dezelfde interesse. Bij de samenvoeging zijn vaste pedagogisch medewerkers aanwezig en is de structuur van de dag gelijk, dus herkenbaar voor uw kind.

7. Wanneer wordt uw kind in meer dan één basisgroep geplaatst?

- Uw kind kan op verschillende dagen in de week geplaatst zijn op *verschillende locaties*. U wordt hierover geïnformeerd bij de intake. Op woensdag en vrijdag is namelijk alleen locatie Sint-Michielsgestel en Immenkorf in Den Dungen geopend. Iedere locatie heeft zijn eigen basisgroep(en).
- Uw kind kan op verschillende dagen in de week geplaatst zijn in verschillende basisgroepen, *op dezelfde locatie*. Dit is het geval bij een (structureel) lagere bezetting van groepen op een specifieke dag van de week of omdat er geen plek is op verschillende dagen in dezelfde basisgroep.
Voorbeeld: op een BSO locatie zijn op dinsdag 30 kinderen aanwezig en dus 2 basisgroepen gevormd. Op maandag zijn er 20 kinderen aanwezig. De twee basisgroepen worden op maandag samengevoegd en vormen daarmee op papier een andere basisgroep.
- Bij een incidenteel lagere bezetting van groepen - bijvoorbeeld in vakantie-periodes - of om pedagogische redenen kunnen andere basisgroepen worden gevormd, door het samenvoegen van groepjes kinderen.
- Indien voor een aangevraagde ruildag geen plaats is op de vaste basisgroep van uw kind.
- Indien voor een aangevraagde extra opvangdag geen plaats is op de vaste basisgroep van uw kind.

De wet verplicht ons om u te informeren en schriftelijke toestemming te vragen voor het plaatsen van uw kind in een tweede basisgroep, ook als dat op dezelfde locatie is. Dat kan incidenteel of gedurende een bepaalde periode voorkomen, bijvoorbeeld door het samenvoegen van groepen.

8. Uitzonderingsregel op kind-leidster ratio

Op de BSO worden maximaal 10/12 kinderen per pedagogisch medewerker opgevangen. Hiervan wordt **niet** afgeweken, behalve tijdens de ophaalmomenten van kinderen die van een andere locatie opgehaald moeten worden. Dit betreft hooguit 15 minuten en valt dus onder de toegestane 30 minuten afwijking. Indien zich situaties voordoen waarbij dit wel voorkomt wordt direct gebruik gemaakt van de achterwachtregeling.

8. Mentor

Ieder kind een eigen mentor

Per 1 januari 2018 hebben alle kinderen van BSO Bolderburen een eigen mentor. Dit is het gevolg van de in werk treding van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang, kortweg IKK. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van uw kind.

De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.

Om de ontwikkeling van uw kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen.

Daarom is de mentor direct betrokken bij de ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin uw kind is geplaatst. Als ouder/verzorger wordt u in het intakegesprek op de hoogte gebracht wie de mentor van uw kind is. De pedagogisch medewerkers vertellen de kinderen wat het inhoudt om een mentor te hebben.

Gedurende de opvang zullen in verschillende situaties de kinderen er op gewezen worden en gestimuleerd worden om contact te maken met de mentor. De mentor houdt de ouders mondeling op de hoogte hoe het gaat met hun kind op de BSO. De mentor vervult ook een rol met andere professionals. (met toestemming van u als ouders/verzorgers)

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten wij, pedagogisch medewerkers, aan op de individuele behoeften van uw kind. Tevens kan er door overleg met u, ouders/verzorgers, worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van uw kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, kortom kinderen waar wij zorg om hebben, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd.

Deze werkwijze is voor ons niet nieuw; wij volgen voortdurend de ontwikkeling van uw kind en bespreken ook met u onze bevindingen als ons iets opvalt. Bij BSO Bolderburen is een periodiek gesprek met de ouders geen verplichting, maar vinden gesprekken plaats als dat nodig of gewenst is. Als er eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling worden gesignaleerd moet er actie op worden ondernomen. Dit gebeurt door ouders/verzorgers uit te nodigen voor een gesprek en met hen de mogelijkheden te bekijken hoe verder te gaan. Binnen BSO Bolderburen beschikken wij over de deskundigheid van een kindercoach en speltherapeut. Ook verwijzen wij met regelmaat naar een kinder- en gezinstherapeut.

Voor onze locatie in Gemonde zijn Pauline van der Burg en Jacqueline van Boxtel mentoren voor de kinderen.

II. De pedagogische uitgangspunten van BSO Bolderburen

1. *Pedagogisch doel*

Het pedagogische doel is dat kinderen zich in een veilige en vertrouwde omgeving ontwikkelen tot zelfstandige mensen die hun eigen mogelijkheden en beperkingen ontdekken, met respect voor zichzelf en anderen, daarbij rekening houdend bij de ontwikkelingsfase waar het kind zich in bevindt. Binnen Bolderburen creëren wij situaties waarin kinderen zich prettig voelen, vakkundig begeleid worden, voor zichzelf op kunnen komen, sociale vaardigheden ontwikkelen en leren zelfstandig te zijn. De interactie tussen de pedagogisch medewerker en haar kinderen is beslissend voor het bereiken van de vier pedagogische uitgangspunten.

2. *De vier pedagogische uitgangspunten volgens Riksen-Walraven*

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen
3. Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen
4. Socialisatie door overdracht van waarden en normen

Iedere pedagogisch medewerker moet bij BSO Bolderburen bereiken dat:

- a. Kinderen zich lichamelijk en emotioneel veilig voelen, omdat veiligheid een basisvoorwaarde is voor ontdekken en ontwikkelen.
- b. Kinderen zich persoonlijk ontwikkelen, omdat de situatie nieuwe kansen biedt voor persoonlijke talenten.
- c. Kinderen zich sociaal ontwikkelen, omdat de situatie nieuwe kansen biedt voor sociale omgang.
- d. Kinderen normen en waarden meekrijgen die hen helpen op te groeien tot zelfstandige, actieve, aardige, sociaal voelende en democratische burgers.

Op deze vier uitgangspunten wordt hierna uitvoeriger ingegaan en ook hoe de pedagogisch medewerkers hier naar handelen.

1.Fysieke en emotionele veiligheid

Kinderen moeten zich fysiek en emotioneel veilig voelen bij BSO Bolderburen. Voor een optimale ontwikkeling van kinderen is dat veilige gevoel een van de voorwaarden. Een kind dat zich niet veilig voelt, trekt zich terug belangrijkste, durft niet te gaan ontdekken, gaat geen nieuwe contacten aan en kan dus niet profiteren van alle nieuwe kansen en uitdagingen die BSO Bolderburen biedt.

Fysieke veiligheid

BSO Bolderburen is verantwoordelijk voor de lichamelijke (fysieke) veiligheid van kinderen. Dat houdt in dat binnen- en buitenruimtes en speelmaterialen veilig en schoon zijn. Het betekent ook dat er voldoende en gezonde voeding en voldoende beweging wordt geboden. Er zijn regels en afspraken, gericht op hygiëne en op het voorkomen van onverantwoorde risico's. Onze pedagogisch medewerkers zien toe op de veiligheid; binnen en buiten, tijdens

spelsituaties en in contact met elkaar. Zij weten hoe te handelen als een kind zich bezeert of ziek wordt.

Emotionele veiligheid

Het is belangrijk dat ieder kind zich thuis voelt bij BSO Bolderburen: zich op zijn gemak voelt bij de pedagogisch medewerkers en met de andere kinderen. Gewaardeerd en geaccepteerd om “zichzelf”. In een emotionele veilige omgeving durft een kind zichzelf, andere mensen en nieuwe dingen te gaan ontdekken.

De pedagogisch medewerkers bij BSO Bolderburen kijken en luisteren goed naar kinderen. Zij kennen de ontwikkelingsfasen van kinderen. Zij zien wat een kind leuk vindt, zij kunnen met een grapje een lastige of bedreigende situatie oplossen, steun geven aan een onzeker of twijfelend kind zodat het iets nieuws durft uit te proberen, voelen aan wat de stemming in de groep is.

Zij hebben oog voor gebeurtenissen die onveilig zijn voor een kind, zoals pesten en buitensluiten, of de spanning van een negatieve groepssfeer.

Zij zorgen voor een vrolijke en positieve groepssfeer, voorspelbaarheid in het dagritme en duidelijkheid over regels en afspraken. Ook kinderen bij wie de ontwikkeling niet vanzelf gaat, moeten zich bij BSO Bolderburen thuis voelen.

De pedagogisch medewerkers bouwen een band op met ouders en school mbt een pedagogische aanpak. Als ouders en school vertrouwen hebben in BSO Bolderburen, voelen kinderen zich er veilig.

2. Persoonlijke competentie

BSO Bolderburen bevordert de ontwikkeling van persoonlijke competentie. Het gaat dan zowel om de ontwikkeling van de persoonlijkheid van kinderen als om de ontwikkeling van hun talenten. Persoonlijkheidsontwikkeling gaat bijvoorbeeld over steeds meer zelfstandig kunnen zijn, zelfvertrouwen kunnen ontwikkelen en frustratietolerantie (tegen een stootje kunnen).

Het betekent ook een eigen identiteit ontwikkelen en steeds beter weten wat je wilt en wat je wel en niet goed kunt. Talentontwikkeling kan op allerlei gebieden plaatsvinden: op intellectueel, lichamelijk en creatief terrein.

De ontwikkelingsmogelijkheden bij BSO Bolderburen passen binnen de context van vrijetijdsbesteding. Kinderen moeten vooral zelf hun keuze kunnen bepalen voor hoe en waarin zij zich willen ontwikkelen. Wie wil, mag in principe elke dag voetballen, knutselen, hutten bouwen of kletsen op de bank. Het is juist de vrijheid BSO Bolderburen die iets unieks bijdraagt aan de persoonlijkheidsontwikkeling van kinderen. Kinderen leren bij ons: zelfstandig zijn, zelfvertrouwen, flexibiliteit, keuzes maken, problemen aanpakken, en je aanpassen aan omstandigheden.

BSO Bolderburen beschikt over een uitdagend aanbod van activiteiten en materialen. Elke dag voetballen, moet namelijk wel een echte keuze zijn en niet uit gebrek aan andere mogelijkheden. Een kind moet dankzij het aanbod de kans krijgen om zichzelf te ontdekken. En dat kunnen nieuwe en andere kwaliteiten zijn dan op school of thuis uit de verf komen. Een goed aanbod van binnen- en buitenmateriaal biedt kinderen de kans om op al die gebieden te ontdekken.

De pedagogisch medewerkers bij BSO Bolderburen kijken goed naar kinderen en weten wat ze nodig hebben voor hun ontwikkeling en bieden dat ook aan. Zij hebben oog voor de

interesses en behoeften van elk individueel kind en weten tegelijk het groepsproces en de activiteiten zo te organiseren dat iedereen aan bod komt. Zij kunnen op tal van gebieden een stimulans geven; dat kan gaan om een uitstapje maken, samen koken, samen iets maken voor een ziek kind.

Kinderen zijn vaak van nature gemotiveerd om nieuwe dingen te leren, maar komen verder wanneer de pedagogisch medewerker hen af en toe een zetje over de drempel geeft. Gelukkig beschikken de pedagogisch medewerkers van BSO Bolderburen over heel wat talenten om daar een rol in te spelen.

BSO Bolderburen beschikt over voldoende binnen- en buitenruimte waar verschillende activiteiten kunnen worden gedaan zonder dat kinderen elkaar erg storen. Er is een diversiteit aan speelmaterialen. Er is ruimte aan een breed scala aan activiteiten. Dat kunnen activiteiten zijn die kinderen op eigen initiatief ondernemen maar kinderen kunnen ook deelnemen aan georganiseerde programma's zoals free runnen, dansen, pleinsportief, koken ed. Door een verscheidenheid aan activiteiten kunnen kinderen zich ontwikkelen op gebieden waar hun interesses en talenten liggen.

3.Sociale competentie

Bij BSO Bolderburen kunnen kinderen hun sociale competenties ontwikkelen. Sociale competenties gaan over contacten met anderen in allerlei verschillende situaties: in een groep leeftijdsgenoten of op een feest bij met volwassenen, tijdens een georganiseerde activiteit of juist tijdens het vrij spel zonder toezicht. Kinderen maken daarin hun eigen keuzes; met wie wil ik spelen? Wat gaan we doen? Wat doe ik wanneer mijn vriendin iets anders wil doen dan ik? Hoe sluit ik me aan bij een groepje waar ik nog niet echt bij hoor? BSO Bolderburen biedt kinderen ook de mogelijkheid om met andere leeftijdsgroepen om te gaan. Ook voor omgaan met kinderen uit andere sociale of culturele achtergronden biedt BSO Bolderburen een prima leerschool.

Vaak regelen kinderen hun sociale relaties zelf heel goed. Ze leren al doende wat wel en niet werkt. Door ruzie te maken en deze weer zelf op te lossen, door hun neus te stoten als ze bazig of te verlegen zijn. Door plezier te beleven in het echt samen spelen. BSO Bolderburen kan vrijheid van handelen en onderhandelen bieden aan kinderen. Wij gaan er van uit dat kinderen hun sociale competentie het beste kunnen ontwikkelen in een groep waar voldoende potentiële vrienden of vriendinnetjes aanwezig zijn. Kinderen van hun leeftijd dus. Bovendien moet er tijd en ruimte zijn om op eigen initiatief met andere kinderen te spelen, ook zonder de aanwezigheid van een pedagogisch medewerker.

De pedagogisch medewerkers bij BSO Bolderburen hanteren een adequate begeleiding. Soms is het nodig dat zij nodig zijn om een spel uit te leggen, van de juiste regels te voorzien of om iets toe te voegen als verrijking van de spelmogelijkheden. Soms moeten zij ingrijpen wanneer een ruzie uit de hand loopt, als er sprake is van pestgedrag of als het een kind echt niet lukt om samen met anderen te spelen.

Bij BSO Bolderburen zijn pedagogisch medewerkers voor kinderen een rolmodel in de manier waarop zij zich in sociale situaties gedragen. Zij bieden steun, troosten en zijn een voorbeeld voor kinderen. De manier waarop zij contact maken met collega's en ouders wordt door kinderen nauwkeurig waargenomen.

4. Overdracht van normen en waarden

BSO Bolderburen werkt ook aan de socialisatie van kinderen. Kinderen moeten de kans krijgen om de waarden en normen te leren kennen van de samenleving waar zij deel van uitmaken. Ook cultuuroverdracht hoort tot dit pedagogisch doel: tradities, feesten, rituelen, religieuze uitingen, kledingcodes, gewoontes in de samenleving. BSO Bolderburen vormt een bredere samenleving dan het gezin. Kinderen krijgen bij ons extra kansen om kennis te maken met de diversiteit van deze samenleving. Dit geldt echter niet alleen voor kinderen maar ook voor onze pedagogisch medewerkers en ouders. Bij BSO Bolderburen leren alle deelnemers van en met elkaar.

De pedagogisch medewerkers bij BSO Bolderburen gaan met kinderen in gesprek om met elkaar waarden en normen te benoemen en afspraken te maken. Zij betrekken de kinderen bij het nadenken over het omgaan met computers, de inrichting van de ruimte en over het uitvoeren van activiteiten. Kinderen leren op deze manier na te denken voordat een besluit wordt genomen. Afspraken die eenmaal zijn gemaakt, kun je niet zomaar weer naast je neerleggen. Regels die je samen met de kinderen bedenkt gelden voor iedereen. De pedagogisch medewerkers bij BSO Bolderburen begeleiden kinderen in het omgaan met normen en waarden. Het gaat niet alleen om het maken van afspraken, maar ook om reflectie en discussie. Oftewel om de vraag: waarom is dat nou zo belangrijk? Onze pedagogisch medewerkers leven de regels consequent na en op de juiste manier. Dus: niet schreeuwen in de groepsruimte, een kind laten uitpraten, niet opstaan als je met elkaar in gesprek bent.

Goede afstemming tussen ouders, leerkrachten, pedagogisch medewerkers en begeleiders van specifieke activiteiten over de omgangsregels heeft positieve effecten op de socialisatie van kinderen. Regels en afspraken die een kind steeds tegenkomt in verschillende situaties zal hij sneller en beter navolgen. Zeker als de volwassenen op al die plaatsen in grote lijnen hetzelfde gedrag naleven, is het leereffect voor een kind groot. Hij herkent de afspraken en weet wat er van hem verwacht wordt.

III. De dagelijkse praktijk bij BSO Bolderburen

Zonder een expliciete werkwijze te omschrijven dient altijd voorop te staan dat kinderen het meest kostbare bezit van ouders zijn en dat de BSO-leiding dan ook met veel zorg met hen om zal gaan.

1. *Bso voor jonger en ouder kind*

Wij werken met een zogenaamd opendeuren beleid. Dit heeft de volgende voordelen:

- De kinderen krijgen de gelegenheid om buiten de basisgroep, eigen contacten en vriendschappen op te doen. Hierdoor wordt hun zelfvertrouwen gestimuleerd.
- De jongere kinderen kunnen samen met de oudere kinderen spelen. De jongere kinderen worden in hun spel gestimuleerd door de oudere kinderen. De oudere kinderen worden gestimuleerd in hun zorgzaamheid voor de jongere kinderen.
- Bij ziekte of afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerker zijn er toch nog vertrouwde pedagogisch medewerkers van de andere groep aanwezig.
- De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen allemaal en kunnen hierdoor de ouders beter informeren over het verloop van de dag en eventuele bijzonderheden.
- Broertjes en zusjes hebben de mogelijkheid elkaar te ontmoeten.
- De groepen kunnen nauw samenwerken aan projecten en thema's.

Daarnaast heeft iedere vestiging van Bolderen ervoor gekozen een aparte ruimte in te richten voor de allerjongsten met ontwikkelingsgericht materiaal voor deze doelgroep.

De leiding benadert jongere en oudere kinderen verschillend. Bij de jongere kinderen wordt meer hulp geboden op het gebied van lichamelijke verzorging en bij het oplossen van onderlinge ruzietjes. De leiding let er met name op dat ze zich op hun gemak voelen zowel sociaal als emotioneel. Bij de oudere kinderen wordt meer een luisterend oor geboden en worden zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel gestimuleerd.

2. *Werkwijze*

Voorschoolse opvang

Bolderburen biedt tijdens schooldagen voorschoolse opvang aan vanaf 7.00 uur. Er is dan de mogelijkheid om te ontbijten en ruimte voor activiteiten zoals tekenen, puzzelen, (gezelschaps)spelletjes, bouwhoek, poppenhoek etc..

Om 8.20 uur gaan de jongste kinderen onder leiding van de pedagogisch medewerker naar de klassen en worden overgedragen aan hun leerkracht. De oudere kinderen vanaf groep 3 lopen zelfstandig naar de klassen.

3. *Naschoolse opvang*

Wanneer kinderen 's middags op de BSO komen, gaan zij met hun basisgroep gezamenlijk iets drinken, daarna mogen zij vrij spelen of deelnemen aan de geplande activiteit. Iedere week bieden we een nieuw activiteiten programma aan.

4. *Wenbeleid*

Kinderen die starten op de naschoolse opvang laten we eerst wennen. Bij voorkeur een of twee weken voor de startdatum maakt het locatiehoofd kennis met de ouder(s)/verzorger(s) van het kind en het kind in een intakegesprek. Dit gesprek vindt plaats op de locatie waar het kind naar de BSO/en of VSO zal gaan. Op deze manier kan het kind op een veilige en in een rustige ambiance kennis maken met de locatie. De BSO krijgt door het gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) een eerste indruk van het kind. In dit gesprek zal een vragenlijst doorgenomen worden. Vervolgens nodigen we het kind uit om samen met de ouder(s)/verzorger(s) op een opvangdag de BSO te bezoeken. Het kind kan dan samen met de ouder(s)/verzorger(s) op een veilige manier kennis maken met de rest van de kinderen en rustig rondkijken. Het kind kan zo lang blijven als het wil. Vervolgens zal het kind op de eerste dag door een vriendje of vriendinnetje wegwijs gemaakt worden op de BSO. Een van de pedagogisch medewerkers houdt hierbij een oogje in het zeil. Geeft het kind er de voorkeur aan door een pedagogisch medewerker wegwijs te worden gemaakt dan zal hier ruimte voor gemaakt worden. De eerste paar keren dat het kind de BSO bezoekt zal het extra begeleidt worden, indien daar behoefte aan is.

5. *Vakantie opvang*

Gedurende alle schoolvakanties ook de hele zomervakantie is deze BSO gesloten. Tijdens vakanties worden de kinderen van alle locaties opgevangen op onze locatie in Sint michielsgestel en worden er uitstapjes en themagerichte activiteiten aangeboden: kampeerweek, circusweek, kunst- en kitschweek, tovenaarsweek, wildwestweek, dramawEEK, techniekweek, waterweek.

6. *Spelen*

Buitenschoolse opvang vindt plaats in de vrije tijd van kinderen. Spelen naar eigen keus staat dan bovenaan, binnen en buiten. Tegelijk biedt de BSO toegang tot georganiseerde activiteiten. Buitenschoolse opvang moet zorgen voor een goed evenwicht tussen het vrije spel en georganiseerde activiteiten.

7. Regels

Op de buitenschoolse opvang gelden regels voor zowel kinderen en leiding als ouders. Kinderen leren van jongs af aan met regels omgaan en worden zelf betrokken bij het opstellen van die regels. Met ouders worden afspraken gemaakt bij het aanmeldingsgesprek. Er is een invulformulier waarin regels en afspraken die hun eigen kinderen aangaan, schriftelijk worden vastgelegd.

Bijvoorbeeld over het zelfstandig naar huis gaan vanaf de BSO of het bezoeken van sportverenigingen tijdens de BSO uren. De BSO hanteert vanuit de leiding een vast beleid, uitvoerig vastgelegd in de huisregels, om de sfeer en de leefbaarheid in de groep te bevorderen. Die regels hebben onder meer betrekking op hygiëne, sociale omgang en zelfredzaamheid. Alle ouders ontvangen bij aanmelding deze huisregels. Regels en gebruiken worden de kinderen spelenderwijs bijgebracht.

8. Toegang ontzeggen

Wanneer sprake is van voortdurend wangedrag, kan het BSO-bestuur de toegang tot de BSO ontzeggen. Voordat het zover is, heeft de leiding haar best gedaan om het gedrag van het kind te corrigeren in samenspraak met de ouders. Het gaat daarbij om hardnekkig onaangepast gedrag waaronder de sfeer voor iedereen ernstig te lijden heeft: pesten, buitensluiten van kinderen, zich niet houden aan de huisregels, diefstal, opzettelijk lichamelijk letsel toebrengen enzovoorts. In eerste instantie wordt het kind door de leiding gewaarschuwd en op zijn gedrag en de gevolgen daarvan gewezen. Als dat niet leidt tot verbetering volgt een ernstige waarschuwing; hoofdleidster en ouders bespreken met elkaar de situatie. Volgt weer geen verbetering, dan zal aan het BSO-bestuur over de kwestie worden gerapporteerd. Het bestuur zal overleggen met de ouders en kan daarna besluiten tot verwijdering van het kind. De procedure is vastgelegd in de Algemene Voorwaarden, die alle ouders bij aanmelding ter hand wordt gesteld.

9. Zorgkinderen

Hoewel BSO Bolderburen geen orthopedagogische instelling is, zijn kinderen met bepaalde gedragsproblemen welkom. De pedagogisch medewerkers zijn van vele markten thuis en beschikken over voldoende bagage om ook deze kinderen op te vangen. Ieder jaar volgen de pedagogisch medewerkers cursussen om zich verder te bekwamen in de begeleiding van kinderen en zorgkinderen. Het is daarbij van groot belang, dat de leiding niet alleen hoort van de problematiek van het kind, maar ook voldoende uitleg en advies krijgt van de experts die verantwoordelijk zijn voor de diagnostiek. De leiding moet nu eenmaal van deze experts houvast ontvangen voor het handelen in de groep bij moeilijke situaties. Voor kinderen kan dat beter begrip en meer veiligheid opleveren. En de BSO kan zich zo beter voegen in het bestaande behandelplan. Uiteindelijk zijn het de ouders die erin toestemmen dat de informatie aan de BSO wordt doorgespeeld.

10. Geheimhouding

Omdat de pedagogisch medewerkers kunnen beschikken over vertrouwelijke informatie, hebben zij de plicht tot geheimhouding. Alle kennis over de kinderen, de ouders en hun omstandigheden, waarvan zij weet hebben uit hoofde van hun functie, valt onder deze geheimhoudingsverplichting. Schending hiervan kan zelfs leiden tot ontslag op staande voet. Deze verplichting en sanctie zijn vastgelegd in elke arbeidsovereenkomst van deze BSO.

11. Vervoer

Meer informatie hierover in het hoofdstuk: “Wettelijke Aansprakelijkheid”.

12. Afnemen van dagdelen

- De overeenkomst tussen de ouders van het kind en BSO Bolderburen wordt aangegaan voor 40 schoolweken of naar rato afhankelijk van de startdatum.
- In de 40 schoolweken zijn de studiedagen en andere vrije dagen zoals feestdagen en vakanties niet begrepen.
- De overeenkomst wordt aangegaan voor voorschoolse opvang en/of naschoolse opvang.
- Op de dag dat het kind de BSO bezoekt brengen we een dagdeel in rekening. Dit dagdeel gaat in om 14.15 uur en eindigt om 18.00 uur.
- Ouders die kinderen tussen 18.00 uur en 19.00 uur ophalen betalen voor het laatste uur dubbel tarief.
- Ongeacht of het kind de BSO bezoekt op de in de overeenkomst afgesproken dagen, worden de dagdelen in rekening gebracht.
- Vakantieopvang en opvang op andere vrije dagen dienen apart schriftelijk te worden aangevraagd. De afnemers ontvangen daarover per mail een bericht.
- Mochten de ouders een extra opvangdag willen, dan kan dit besproken worden met de pedagogisch medewerker op locatie. Als de locatieomstandigheden het toelaten kan het verzoek gehonoreerd worden. Een extra dag(deel) wordt in rekening gebracht.
- Iedere overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd, tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk anders is overeengekomen.
- Opzegging van de overeenkomst is ten alle tijden mogelijk met inachtneming van een opzegtermijn van 1 maand.

IV. De inrichting van de ruimte

De omgeving waar de kinderen en pedagogisch medewerkers verblijven, bepaalt mede het gedrag van kinderen. Op veel onderdelen kan de inrichting van de ruimte helpen het kind geborgenheid te bieden of competentier en zelfstandiger te maken. Bij een bepaalde pedagogische aanpak hoort ook een omgeving die de aanpak mogelijk maakt. Zo oogt elke ruimte bij ontvangst van de kinderen ordelijk en opgeruimd. De geplande activiteiten zijn voorbereid en alle materiaal ligt klaar voor gebruik.

Er zijn in Gemonde drie basisgroepen aanwezig. De BSO ruimte is ingericht op ontspanning en gezelligheid. Conform de wet is de regel bij Bolderburen, dat per tien/twaalf kinderen een pedagogisch medewerker aanwezig is.

De ruimtes zijn als volgt ingedeeld:

De ingang van de BSO bevindt zich aan de voorzijde van het gebouw. Bij binnenkomst betreedt u als eerste de hal. Deze hal wordt door school en door de BSO gebruikt. Er bevinden zich klaslokalen en een trap naar de eerste verdieping. In het middendeel van de hal bevindt zich de ruimte ingericht door de BSO. In deze BSO staan diverse tafels en een aantal dichte wandkasten met materialen, open kasten met speelgoed, een mat om op te bouwen, een keukentje, winkeltje, boekenkasten en banken, een playstation, knutselmateriaal enz. Aan de tafels wordt geknutseld en op de bank kunnen de kinderen een boek lezen of op de Ipad spelen.. In deze hal bevinden zich de toiletten voor de kinderen en het kantoor van Bolderburen.

De BSO ruimte en hal zijn ingericht voor diverse leeftijden. Indien het aantal kinderen toeneemt heeft Bolderburen de optie een extra ruimte te gaan gebruiken. Deze ruimte bevindt zich aan de hal en is een multifunctionele ruimte die door school, de BSO en de Stek gebruikt kan worden.

Het buitenspelen gebeurt op de grote en kleine speelplaats aan de voorkant van het gebouw. Op de grote speelplaats bevinden zich diverse speeltoestellen, er is rijdend materiaal aanwezig en los buitenspeelgoed. De kleine speelplaats kan afgesloten worden met een hek maar staat tijdens het buitenspelen open. Het is toegankelijk voor jong en oud. Op dit deel van het plein bevindt zich de zandbak. De rijdende materialen mogen op dit deel niet komen. De rest van het buitenterrein is openbaar maar afgesloten. Hier gelden onze huisregels zodat kinderen weten wat wel en niet van ze verwacht wordt. Alle kinderen van de BSO die buitenspelen dragen een blauw hesje zodat ze goed herkenbaar zijn.

De pastorietuin mag ook gebruikt worden door onze kinderen maar alleen onder begeleiding. Hier gaan we naartoe voor speciale activiteiten. Deze tuin bevindt zich aan achterzijde van het pand.

In de basisgroepen is een verdeling tussen groepsmomenten en periodes die de kinderen individueel invullen. Er zijn activiteiten voor de hele groep en in kleine wisselende groepjes. Bij alle activiteiten wordt rekening gehouden met de uitgangspunten van de wet Kinderopvang. Dit is al eerder besproken in dit beleidsplan: de vier pedagogische uitgangspunten.

Spelenderwijs zijn de kinderen bezig met het sociale leerproces in binnen- en buitenruimte.

1 Communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders

Dagelijks kan tussen ouders en de pedagogisch medewerkers gesproken worden over het kind. Indien het gewicht van het gesprek dit verlangt kan er te allen tijde een afspraak gemaakt worden om de opvang van het kind te bespreken. Soms worden deze gesprekken schriftelijk vastgelegd.

V. De leiding

Het gaat er vooral om, dat de leiding een goede sfeer creëert. De meest bepalende factoren zijn: aandacht, warmte en betrokkenheid waarbij ook een goede controle hoort. De ideale pedagogisch medewerker doet het werk met hart en ziel vanuit gevoel en verstand, heeft ook ogen op de rug en gebruikt humor. Het is iemand die vitaal is en met plezier en liefde zijn verantwoordelijkheid neemt. Verder moet het een ontspannen persoon zijn, tegen een stootje kunnen, niet snel in de put zitten, kunnen relativeren en iemand zijn met sociale vaardigheden. De pedagogisch medewerker zal scherp letten op de signalen van het kind en niet uitgaan van vooroordelen. Zij moet weten dat de ene keer strak leiding geven juist goed is, een andere keer zal zij het kind zijn gang laten gaan. Het kind wordt losgelaten en krijgt de vrijheid die het aankan, het mag experimenteren zonder dat de leiding angstig toekijkt. De aandacht gaat uit naar het positieve gedrag van het kind. De waardering van de leiding versterkt het zelfvertrouwen van het kind en draagt bij aan een succesvol vervolg.

Behalve deze waardering is het ook essentieel dat er eisen aan de kinderen gesteld worden. Een probleem ontstaat wanneer het kind zich niet houdt aan regels, normen, afspraken en eisen. Daarbij is van belang: bespreken en dingen uitleggen. Er over praten moet namelijk leiden tot afspraken waarbij duidelijk wordt, wat de consequenties zijn, als een van de partijen zich niet aan een afspraak houdt.

De volgende vaardigheden en regels typeren de goede pedagogisch medewerker:

1. *Opleidingseisen*

Minimaal SPW niveau 3

2. *Een positieve grondhouding*

Alles draait om respect. De pedagogisch medewerker geeft het goede voorbeeld en leert de jeugd respectvol met elkaar omgaan.

De kinderen moeten zich persoonlijk welkom voelen.

Zij spreekt een kind persoonlijk aan op zijn gedrag en zet het niet voor schut in de groep.

Zij gebruikt veel humor; dat haalt de scherpe kantjes van een situatie af.

Zij gaat ervan uit dat het kind zelf de deskundige is, die weet wat het nodig heeft.

3. *Een goede organisatie*

Zij zorgt dat de opvang vooraf goed georganiseerd is; dat alle spullen klaarliggen.

Zij zorgt voor een goede tijdverdeling, afgestemd op de behoeften van de kinderen.

De drie R's bewijzen goede diensten: Rust, Reinheid en Regelmaat.

4. *Een goede relatie*

Zij gebruikt veel humor, fantasie en relativeert.

Liefde is het beste wapen; zij strooit met complimenten.

Zij is zuinig met kritiek, als het moet: zacht en fluisterend.

Zij straft niet; zij corrigeert, legt uit wat aan het gedrag schort.

Zij geeft gelegenheid af te koelen; zij vraagt het kind wanneer het weer rustig kan terugkeren in de groep.

Zij stelt duidelijk grenzen en geeft precies aan wat ze verwacht van de kinderen.

Zij creëert een veilige sfeer waarin pesten nooit getolereerd en altijd aangepakt wordt.

5. *Samenwerking team*

Zij doet veel aan de teamgeest en werkt vanuit dezelfde visie en aanpak.

Belangrijk daarbij is het regelmatige teamoverleg.

Zij overlegt met ouders en stemt aanpak op die van hen af.

Zij stemt aanpak af op die van andere opvoeders van scholen en instellingen, maar steeds in samenspraak met de ouders.

6. *Achterwacht regeling*

Per 10/12 kinderen is één pedagogisch medewerker aanwezig. De pedagogisch medewerkers werken in de groepen op vaste dagen en tijden. Er zijn twee pedagogisch medewerkers in dienst van BSO Bolderburen die niet structureel ingezet worden maar dienen als achterwacht. Als een vaste pedagogisch medewerker uitvalt en er is geen collega beschikbaar, zal een van de twee achterwachten direct invallen en de werkzaamheden overnemen. Door deze achterwacht regeling is het vervangen van een uitgevallen pedagogisch medewerker gegarandeerd.

VI. Wettelijke aansprakelijkheid bij BSO Bolderburen

1. Aansprakelijkheid voor kinderen onder de 14 jaar

Kinderen onder de 14 jaar zijn nooit aansprakelijk voor door hen gepleegde onrechtmatige daden, zoals vernieling. Ouders zijn altijd aansprakelijk ook al hebben ze hier geen schuld aan. Door middel van een WA-verzekering kunnen zij zich hier tegen verzekeren. BSO Bolderburen kan de ouders niet verplichten een dergelijke verzekering af te sluiten. Toch zal de BSO bij het aangaan van de opvangovereenkomst een WA-verzekering als voorwaarde stellen aan de ouders.

2. Aansprakelijkheid voor personeel

Pedagogisch medewerkers, maar ook vrijwilligers, stagiaires en daarnaast de werkgever zijn aansprakelijk als bij een ongeval met een kind te laat medische hulp wordt ingeschakeld. De BSO legt schriftelijk vast hoe het beleid en de regels zijn van de instelling. Het protocol voor de leiding is als volgt:

- hoofdleidster inlichten;
- ouders inlichten;
- arts inschakelen.

3. Aansprakelijkheid voor de BSO-organisatie

BSO Bolderburen heeft een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten voor fouten die door de organisatie en haar personeel, vrijwilligers en stagiaires, worden gemaakt. Ook is er een ongevallenverzekering gesloten voor het geval dat een kind of iemand van de leiding tijdens de opvang of onderweg lichamelijk letsel oploopt. In de opvangovereenkomst is opgenomen dat de aansprakelijkheid van BSO Bolderburen wordt beperkt tot het bedrag van de verzekerde som. Schadeclaims die dit bedrag overschrijden worden zo vermeden.

4. Vervoer

Als BSO-kinderen per auto vervoerd worden, is de vervoerder aansprakelijk voor schade voor lichamelijk letsel of dood. Er is dan ook een verzekering afgesloten, die de werkelijk geleden schade dekt: de Schade Verzekering Inzittenden. Kinderen die met instemming van de BSO-leiding in een auto vervoerd worden, ook al is het een ouder die rijdt, zijn verzekerd onder de WA-verzekering van BSO Bolderburen. De schade aan de auto valt echter onder de autoverzekering van de eigenaar.

Kinderen zullen altijd in een gordel of een stoeltje vervoerd worden.

Bij uitstapjes moet de BSO zorgen voor voldoende toezicht. In principe geldt, dat op een groep van 20 kinderen twee pedagogisch medewerkers staan; bij bepaalde uitstapjes waar het overzicht moeilijker wordt, bijvoorbeeld een dierentuin, houdt de BSO vast aan één volwassene op zes kinderen.

5. Weglopen

Loopt een kind van de BSO weg dan moeten maatregelen genomen worden die ouders ook zouden nemen. Voor deze situatie geldt het volgende protocol:

- hoofdleidster en ouders direct inlichten;
- het kind gaan zoeken binnen de mogelijkheden die er zijn;
- inschakelen van de politie;
- ouders bekend zijn met het wegloupedrag van hun kind, dienen de BSO-leiding van dit gegeven op de hoogte te stellen.

VII. Bagage en vaardigheden van de leiding bij BSO Bolderburen

1. Competenties en basisvaardigheden

De leiding heeft grote invloed op de sfeer van de kinderopvang en op het gedrag van de kinderen. De meest bepalende competenties om succesvol het BSO-werk aan te kunnen zijn: aandacht, warmte, interesse en een goede controle. Een pedagogisch medewerker is iemand, die met hart en ziel en met gevoel en verstand haar werk doet. Zij is vitaal, kan zich op eigen kracht staande houden en neemt de verantwoordelijkheid voor veiligheid en welzijn van de jongens en meisjes geheel en al op zich. Kortom, het is iemand die zelf volwassen is en niet steeds de steun van een ander nodig heeft. De pedagogisch medewerker doet haar werk ontspannen, met plezier en met de nodige humor, ze kan tegen een stootje en is niet snel uit het veld geslagen. Ze weet, dat de ene keer strak leidinggeven goed is en dat het in een andere situatie juist goed is de kinderen aan te laten modderen. In ieder geval hanteert ze consequent net als de collega's duidelijk de regels en afspraken van BSO Bolderburen. De pedagogisch medewerker vult de vrije tijd van de kinderen in en organiseert activiteiten. Zij kan met jongens en meisjes werken, ze prikkelen tot spelen en andere bezigheden. Zij kan een gesprek met ze voeren, onderhandelen en afspraken maken over regels en gedrag.

2. Sollicitaties

Het bestuur van de BSO streeft ernaar om te werken met vast personeel, zodat de kinderen steeds bekende en vertrouwde gezichten zien. Daarom moeten mensen die op de BSO willen werken, akkoord gaan met een deeltijdaanstelling; buitenschoolse opvang creëert nu eenmaal geen fulltime banen. Tijdens de sollicitatieprocedure zal helder moeten worden, dat de werknemer geen volledige werkweek ambieert. Het is daarom niet meer dan gebruikelijk dat medewerkers van Bolderburen elders ook nog een dienstbetrekking hebben. Bij het aannemen van personeel zullen aanwezige competenties de doorslag geven. Deze competenties kunnen op vele wijzen verworven zijn: door onderwijs en opleiding, maar ook door ervaring als ouder en opvoeder, door vrijwilligerswerk, culturele en sportactiviteiten, jeugdwerk enzovoorts. Voorts stelt het bestuur de pedagogisch medewerkers in staat om hun deskundigheid te bevorderen door deelname aan gerichte trainingen en cursussen.

3. Zware verantwoordelijkheid

Bestuur en leiding nemen een zware verantwoordelijkheid op zich bij kinderopvang. Ouders moeten het volste vertrouwen hebben, zodat ze hun kinderen met een gerust hart overdragen aan bekwame pedagogisch medewerkers, die de veiligheid van hun kinderen kunnen waarborgen. Er worden dan ook hoge eisen gesteld aan de pedagogisch medewerkers als het gaat om oplettendheid en controle. Zij moeten steeds weten waar de kinderen zijn, wat ze doen en met wie. Zij staan ook garant voor een veilige sfeer, waarin pesten en discriminatie nooit getolereerd worden en altijd worden aangepakt.

4. Erkend leerbedrijf

BSO Bolderburen is een erkend leerbedrijf. Dit betekent dat zij toestemming heeft pedagogisch medewerkers in opleiding te begeleiden. Er zijn twee opleidingsvormen mogelijk: BOL (beroepsopleidende leerweg) en BBL (beroepsbegeleidende leerweg).

- BOL: een BOL student gaat gedurende de gehele opleiding een aantal dagen per week naar school en loopt tijdens de opleiding een aantal weken/maanden stage. Een BOL student wordt veelal boven formatief ingezet. Dit betekent dat de stagiair boven de sterkte werkzaam ('extra') is. Hij/zij kan onder begeleiding verzorgende taken, sport en spelactiviteiten en huishoudelijke activiteiten uitvoeren. Hij/zij wordt door BSO Bolderburen begeleid en gecoacht.

Medewerkers in opleiding die een BOL-traject volgen, staan boventallig op de groep, dus naast gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Incidenteel (uitsluitend in geval van ziekte van vaste medewerkers of vakantie van de student/ stagiaire) of tijdens het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding kan de stagiair als volwaardig pedagogisch medewerker worden ingezet. Inzet tijdens ziekte van de vaste medewerker of tijdens vakantie van de student/ stagiaire kan alleen op de eigen stage locatie. Tijdens deze inzet staan pedagogisch medewerkers in opleiding nooit alleen op de groep. De BOL-er kan niet in het eerste leerjaar worden ingezet (hier worden geen uitzonderingen op gemaakt). Zij houden zich voornamelijk bezig met het uitvoeren van huishoudelijke taken, spelletjes met kinderen spelen, begeleiding van buitenspelen ed maar altijd onder het wakend oog van een pedagogisch medewerker. Stagiaires die de opleiding SPW2 volgen kunnen staan altijd boventallig op de groep en worden in al hun werkzaamheden altijd begeleid door een pedagogisch medewerker.

- BBL: een BBL Leerlingen van de BBL-opleiding hebben bij ons een werk-leerovereenkomst, zij zijn pedagogisch medewerker in opleiding en gaan daarnaast één keer in de week naar school. Zij hebben een arbeidsovereenkomst voor de duur van de opleiding. In het eerste leerjaar van de opleiding kan er sprake zijn van een oplopende formatieve inzet tot 100%, waarbij 100% na het eerste half jaar kan worden bereikt en geen formatieve inzet tijdens de proeftijd plaatsvindt. De werkgever stelt de mate waarin iemand zelfstandig als pedagogisch medewerker op de groep kan werken vast op basis van informatie van de begeleider vanuit de opleiding en BBL-begeleidster. Het tweede jaar is elke BBL-er 100% inzetbaar. Dit staat beschreven in het CAO Branche Kinderopvang Nederland (BKN). De stagiaire van de BBL opleiding wordt binnen bij BSO Bolderburen gezien als pedagogisch medewerker in opleiding en ontvangt daarbij dezelfde informatie als de gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Gedurende het eerste jaar van de opleiding loopt de inzetbaarheid op van 0% tot 100%. De kwaliteitscoach stelt de mate waarin iemand zelfstandig als pedagogisch medewerker op de groep kan werken vast op basis van informatie van de begeleider vanuit de opleiding en BBL-begeleidster op de groep. Het derde jaar is de BBL-er 100% inzetbaar, waarbij de taken en verantwoordelijkheden (behalve het begeleiden van andere BBL-medewerkers en stagiaires) hetzelfde zijn als van een volwaardig pedagogisch medewerker.

Het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is niet groter dan een derde van het minimaal aantal in te zetten pedagogisch medewerkers op een kindcentrum. Bijvoorbeeld, als volgens de beroepskracht-kindratio in het kindcentrum minimaal 6 beroepskrachten moeten worden ingezet, dan mogen maximaal 2 hiervan beroepskrachten-in-opleiding en/of stagiaires zijn die formatief worden ingezet.

Bij BSO Bolderburen hanteren wij de regel dat stagiaires begeleid worden door een pedagogisch medewerker van de groep waarop de stagiaire stage loopt.

De begeleiding richt zich op directe aanwijzingen en evaluatie van de beroepshouding en uitvoerende werkzaamheden van de stagiaire. De pedagogisch medewerker dient zoveel mogelijk met de stagiaire samen te werken. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk

voor de begeleiding op de werkvloer als medewerker/collega. De pedagogisch medewerker wordt begeleid door de directie.

VIII. De oudercommissie

Stichting BSO Bolderburen is verplicht een oudercommissie in te stellen. De leden worden gekozen uit en door degenen wier kinderen worden opgevangen. De oudercommissie bepaalt haar eigen werkwijze.

Het bestuur van de stichting stelt een reglement vast met onder andere regels over:

- het aantal leden van de commissie;
- de wijze waarop de leden worden gekozen;
- de zittingsduur;
- de oudercommissie beslist bij meerderheid van stemmen.

De oudercommissie krijgt recht op advies:

- over de kwaliteit van de kinderopvang;
- aantal kinderen per leidster;
- groepsgrootte;
- kwaliteit groepsleidsters;
- over de kwaliteit van de locatie;
- over openingstijden;
- over voedingsaangelegenheden;
- over het pedagogisch beleid;
- over veiligheid, gezondheid en hygiëne;
- uitvoering risico-inventarisatie;
- over spel en ontspanning, over ontwikkelingsactiviteiten;
- over klachtenregeling;
- aanwijzen van leden klachtencommissie;
- over wijziging prijs kinderopvang;
- over informatieverstrekking van het beleid van de stichting aan de ouders.

De oudercommissie is bevoegd het bestuur ook ongevraagd te adviseren over genoemde onderwerpen. Het bestuur verstrekt de oudercommissie tijdig en desgevraagd schriftelijk alle informatie die deze voor de vervulling van haar taak nodig heeft. Het bestuur van de stichting mag alleen afwijken van het advies van de oudercommissie, als zij schriftelijk beargumenteert dat het belang van de kinderopvang zich tegen het advies verzet.

Dit pedagogisch beleidsplan is de weergave van 20 jaren opvangpraktijk bij BSO Bolderburen in Sint-Michielsgestel. Bij het uitwerken van de teksten zijn talloze publicaties, kranten en tijdschriften van dienst geweest. Een tweetal daarvan noemen we met name: het vakblad “Management Kinderopvang”, uitgegeven door Elsevier en het werk van Trix van Lieshout “Pedagogische adviezen voor speciale kinderen”, Houten 2002.
De volgende boeken hebben inspiratie geboden: .Schreuder, Valkestijn, Mewissen: School met de vijf O’s, Utrecht 2008.
Anja Hol e.a.: En al was mijn moeder thuis, Amsterdam 2009.

Januari 2023

Nathalie Boonstra, directeur/bestuurder BSO Bolderburen
Bestuur van de Stichting voor Buitenschoolse Opvang Bolderburen

BIJLAGE

Uitjesprotocol (Activiteiten bij derden)

Binnen BSO Bolderburen vinden er met enige regelmaat uitstapjes plaats. Het gaat hier om groepsactiviteiten. Om de uitstapjes zo veilig mogelijk te laten verlopen en eenduidigheid over de afspraken omtrent uitstapjes te realiseren is dit protocol ontwikkeld.

1. Doel

Het bewerkstelligen van het verantwoord organiseren en uitvoeren van een uitstapje binnen BSO Bolderburen en het vastleggen van afspraken daaromtrent.

2. Geldigheidsbereik

Deze werkinstructie is van toepassing voor iedereen werkzaam bij BSO Bolderburen.

3. Doelstelling

Het Uitstapjes protocol is opgesteld om ondersteuning te bieden aan pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn bij het BSO Bolderburen en verantwoordelijkheid dragen voor de kinderen tijdens een uitstapje.

4. Voorbereiding

Voor de BSO geldt dat er geen aparte toestemming per activiteit gevraagd wordt aan de ouders. Zij hebben in de intake hiervoor toestemming gegeven. Ook de overige punten over begeleiding door ouders geldt niet voor hen. Verder geldt wel de voorbereiding zoals hieronder beschreven. Een uitstapje wordt altijd goed voorbereid ondernomen, indien de veiligheid van de kinderen niet gewaarborgd kan worden op de dag dat het uitstapje gepland is, zal het uitstapje moeten worden verschoven naar een later tijdstip wanneer dit wel gewaarborgd is. Een uitje plannen begint met het uitkiezen van een geschikte datum. Vervolgens wordt er gekeken of het uitstapje met de hele groep plaats zal vinden of alleen met kinderen van een bepaalde leeftijd.

Er wordt gekeken naar het doel van het uitje, heeft het te maken met een thema waar die vakantie mee gewerkt wordt of heeft het een ander specifiek doel. Vervolgens worden de taken verdeeld en besloten welke pedagogisch medewerkers er mee gaan en afgesproken met welk type vervoer er naar de locatie zal worden gegaan. Er wordt een schatting gemaakt van de groepsgrootte ten tijde van het uitje en beoordeeld hoeveel begeleiding er noodzakelijk is. Kinderen waarvan de ouders geen toestemming hebben gegeven om mee te gaan met het uitje, blijven op de BSO locatie. Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de kinderen die op de locatie blijven een normale dagbesteding zullen ervaren. Na de taakverdeling evalueer je geregeld hoe de stand van zaken is omtrent groepsgrootte, hulpouders en vervoer en stel je eventueel je plannen bij.

5. Begeleiding

Tijdens een uitje heeft iedere begeleider maximaal 10 kinderen onder zijn of haar toezicht. De hele dag blijven dit dezelfde kinderen en je verliest ze geen moment uit het oog. Tijdens het uitstapje blijft de gehele groep bij elkaar en meldt het aan de andere begeleiders als je bijvoorbeeld even naar het toilet moet. Je spreekt dan ter plekke af wie de begeleiding van de kinderen even over neemt.

6. *Vervoer*

Er zijn diverse mogelijkheden van vervoer. Het openbaar vervoer, met de auto en in sommige gevallen kan het lopend zijn. Voor het vervoer is er een specifiek Vervoersprotocol waarin je de afspraken omtrent het vervoeren van kinderen kunt lezen. Houdt altijd rekening met de gevaren tijdens vervoer. Bij openbaar vervoer ben je sneller het overzicht kwijt, zorg dat je zoveel als mogelijk bij elkaar in de buurt blijft, houdt de kinderen continu vast en spreek van te voren duidelijk af welke halte je eruit moet. In de auto is het belangrijk dat alle kinderen op een veilige manier vervoerd worden. Zorg er van te voren voor dat ouders van de kinderen die meegaan maar zelf niet rijden, hun eventuele kinderstoeltjes/stoelverhogers achter laten op de BSO, zodat deze tijdens vervoer gebruikt kunnen worden.

BSO Bolderburen maakt regelmatig gebruik van externe activiteiten/lokaties in de buurt van de BSO. Dit is op loopafstand. De pedagogisch medewerkers verzamelen de kinderen en laten ze twee aan twee lopen naar de bestemming. Er is gekozen voor twee aan twee lopen omdat op deze manier het risico dat kinderen de weg op rennen zo veel mogelijk uit te sluiten is. Tijdens het lopen worden de kinderen bewust gemaakt van de risico's bij het oversteken van de weg.

7. *Wat neem je mee*

Neem altijd de mobiele telefoon mee met daarin het telefoonnummer van de BSO locatie en de directeur Nathalie Boonstra. Ook zorg je ervoor dat je de telefoonnummers van de ouders van de kinderen bij je hebt. In geval van calamiteiten kan er direct gehandeld worden. Speldt ieder kind een naambordje op voor vertrek met de naam van het kind, naam van de BSO en het mobiele telefoonnummer van de BSO. Bij de BSO krijgt elk kind het kaartje met telefoonnummers. Zorg er voor dat er een EHBO-does mee gaat en maak aan iedereen duidelijk wie hem bij zich draagt. Neem voldoende eten en drinken mee, geld en verschoningsklere voor de allerkleinste. Ga je met het openbaar vervoer, zorg dan voor voldoende ovchipkaarten voor de heen en terug reis.

8. *Verantwoordelijkheden*

Alle begeleiders zijn verantwoordelijk voor de kinderen die zij die dag begeleiden of vervoeren. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de pedagogisch medewerkers. De begeleiders met een auto zijn verantwoordelijk voor een toereikende inzittende verzekering. Zonder toestemming van ouders gaan kinderen niet mee met een uitje, pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het controleren van de toestemming.

9. *Algemene opmerkingen*

Alle kinderen van BSO Bolderburen zijn WA verzekerd. Deze WA- verzekering is alleen van toepassing voor zaken waarvoor BSO Bolderburen aansprakelijk is en dekt geen schade veroorzaakt door de kinderen. Wij raden de ouders aan een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten! Daarnaast dienen de vervoerders een inzittende verzekering te hebben.

Vervoersprotocol

In dit protocol zal worden beschreven hoe wij omgaan met het vervoer en welke afspraken er gelden omtrent het vervoeren van kinderen binnen de BSO

1. Doel

Het bewerkstelligen van het verantwoord en doelmatig vervoer van kinderen binnen de BSO en het vastleggen van afspraken daaromtrent.

2. Geldigheidsbereik

Deze werkinstructie is van toepassing voor iedereen werkzaam bij de BSO.

3. Doelstelling

Het vervoersprotocol is opgesteld om ondersteuning te bieden aan pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn bij de BSO en verantwoordelijkheid dragen bij het vervoer van de kinderen.

4. Veiligheid en wijze van vervoer

De pedagogisch medewerker die een auto bestuurt met daarin kinderen van de BSO is in het bezit van een geldig Nederlands rijbewijs B. De ped. medewerker houdt zich aan de regels zoals gesteld in de Verkeerswetgeving:

- Kinderen van ten minste 1.35 m mogen zowel voorin als achter in de auto plaatsnemen, waarbij ze de autogordel verplicht moeten gebruiken.
- Kinderen die korter zijn dan 1.35 m moeten zowel voorin als achterin de auto gebruik maken van een goedgekeurd passend kinderbeveiligingssysteem (zitje, stoelverhoger etc.)

Kinderen worden lopend opgehaald van school. Tijdens het vervoer houdt de leidster de veiligheid van de kinderen in het oog. De kinderen die lopen doen dit onder begeleiding van de leid(st)er, zij lopen 2 aan 2 en hen wordt geleerd te wachten bij elke oversteekplaats en te luisteren naar de aanwijzingen van de leiding.